

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din 14 octombrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2016, declarat de inculpații

***Carabeț Iurie Petru**, născut la 11 iunie 1971, originar și locuitor al s. Horăști, r-nul Ialoveni, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

***Puică Pavel Grigore**, născut la 24 februarie 1977, originar și locuitor al s. Horăști, r-nul Ialoveni, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

***Bulgari Gheorghii Ivan**, născut la 04 mai 1961, originar și locuitor al s. Horăști, r-nul Ialoveni, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

***Munteanu Vladimir Tudor**, născut la 23 iulie 1948, originar și locuitor al s. Horăști, r-nul Ialoveni, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>09.06.2014 – 14.10.2015,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>23.11.2015 – 22.01.2016,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>14.04.2016 – 08.06.2016.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ialoveni din 14 octombrie 2015, procesul penal în privința inculpaților Carabeț Iurie, Palancica Valentin, Puică Pavel, Bulgari Gheorghii și Munteanu Vladimir pe art. 352 alin. (1) Cod penal a fost încetat, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

2. Instanța de fond a constatat că la 30 august 2013, aproximativ orele 12.30, inculpații Carabeț I., Palancica V., Puică P., Bulgari G. și Munteanu V., având o înțelegere prealabilă, prin încălcarea ordinii stabilite, exercitând un drept presupus, acționând în baza hotărârii luate după propria apreciere, sfidând astfel ordinea legală de exercitare a drepturilor, într-o manieră abuzivă, s-au deplasat pe lanul de porumb situat în preajma s. Horăști, r-nul Ialoveni, unde la deservirea cotașilor se afla tractorul "MTZ 80", cu remorcă, la lucrări de cărat porumb și, în mod abuziv, sub pretextul că ei sunt proprietari ai bunurilor date, care le revin conform cotelor valorice, care nu au fost legal împărțite, au luat în mod samavolnic tractorul "MTZ 80", n.î. CUA 386, și remorca "2PTS-4", n.î. CURT 221, care conform certificatului de înmatriculare cu seria AB nr. 032034 și respectiv seria AB nr. 032035, aparțin cu drept de proprietate C.Î. "Horea Service", c/f 1003601003037, pe care refuză să le restituie până în prezent. Potrivit raportului de expertiză judiciară merceologică auto nr. 2969-2070, din 11 noiembrie 2013, costul pe piață la data de 30 august 2013 al tractorului "Belarusi MTZ 80", n.î. CUA 386, anul fabricării 1991, constituia 59.631 lei, iar al remorcii "2PTS-4", n.î. CURT 221, anul fabricării 1991, constituia 22.085 lei, cauzând astfel C.Î. "Horea Service" daune în proporții mari, în mărime de 81.713 lei.

Instanța a reținut că inculpații au refuzat să dea declarații pe marginea învinuirii formulate.

Totodată, vinovăția acestora este dovedită integral prin probele administrate.

Astfel, reprezentantul părții vătămate C.Î. "Horea Service", Malcoci G., a declarat că la 30 august 2013 a fost contactat telefonic de inculpatul Munteanu V., care i-a comunicat că a luat tractorul de pe deal contra cotei valorice pe care o deține la C.Î. "Horea Service".

Martorul Grecu A. a indicat că activând în calitate de tractorist în cadrul C.Î. "Horea Service", la 30 august 2013 a mers cu tractorul "MTZ 80", cu remorcă, la lucrări de cărat porumb. Parcând tractorul la capătul fâșiei de porumb, s-a dus să taie porumb, îndepărtându-se de tractor. Ulterior a fost telefonat de către Malcoci G., că inculpatul Munteanu V. a furat tractorul de pe deal. Mergând spre casa lui Munteanu V., s-a întâlnit cu acesta, care i-a comunicat că a luat tractorul contra cotei valorice pe care o deține în cooperativă.

Potrivit certificatului din 05 septembrie 2013, eliberat de C.Î. "Horea Service", tractorul "MTZ 80", n.î. CUA 386, cu remorcă, se află la evidență contabilă în urma privatizării, la contul 921. Tractorul și remorca sunt într-o stare foarte bună.

Conform procesului-verbal de cercetare la fața locului din 31 august 2013, în spatele casei din gospodăria lui Munteanu V., din s. Horăști, r-nul Ialoveni, a fost depistat tractorul "MTZ 80", n.î. CUA 386, și remorca cu n.î. CURT 221.

Potrivit procesului-verbal privind actele de constatare, din 01 septembrie 2013, din declarațiile lui Munteanu V. rezultă că acesta a fost chemat de Palancica V. în drum, unde se aflau mai mulți cotași, care i-au comunicat că tractorul ce le aparține se află în câmp. Toți s-au deplasat în câmp, au găsit tractorul, lângă care nu se afla nimeni și au decis să-l ia și să-l depoziteze în gospodăria lui Munteanu V. Acesta a urcat în tractor și l-a dus la el acasă.

În lista tractoarelor și mașinilor agricole ale C.Î. "Horea Service", este indicat și tractorul "MTZ 80", n.î. CUA 386, și remorca "2PTS-4", n.î. CU RT 221, cu mențiunea că mecanizatorul responsabil de această tehnică este Grecu A.

Conform copiei certificatului tehnic de înmatriculare nr. 032035, seria AB, al remorcii "2PTS-4", anul fabricării 1991, posesorul este C.Î. "Horea Service", din s. Horăști, r-nul Ialoveni, și copiei certificatului tehnic de înmatriculare nr. 032034, seria AB, al tractorului nr. 213357, model "MTZ 80", anul fabricării 1991, posesor este C.Î. "Horea Service", din s. Horăști, r-nul Ialoveni, în baza contractului nr. 386, seria CU-A, eliberate de șeful inspectoratului "Intehagro" Trohin G.

Potrivit ordonanței din 11 august 2013, de la domiciliul lui Munteanu V., din s. Horăști, r-nul Ialoveni, au fost ridicate tractorul "MTZ 80", n.î. CUA 386, și remorca "2PTS-4", n.î. CURT 221.

Conform procesului-verbal de examinare a obiectului din 25 octombrie 2013, la tractorul "MTZ 80", n.î. CU A 386, sunt dezumflate 3 anvelope, iar la remorca, cuplată la tractor, de model "2PTS-4", n.î. CU RT 221, toate anvelopele sunt dezumflate.

Potrivit raportului de expertiză judiciară merceologică auto, nr. 2069-2070, din 11 noiembrie 2013, costul pe piață la data de 30 august 2013 al tractorului "Belarusi MTZ 80", n.î. CUA 386, anul fabricării 1991, poate constitui 59.631 lei, iar costul de piață al remorcii "2PTS-4", n.î. CURT 221, anul fabricării 1991, poate constitui 22.085 lei.

Bănuitul Munteanu V. a declarat în cadrul urmăririi penale, că la 30 august 2013, orele 10.30-11.00, a mers cu Palancica V., Puică P., Carabeț I. și Bulgari G. pe un lan al s. Horăști, r-nul Ialoveni, unde au depistat tractorul "MTZ 80" cu remorcă, din cadrul C.Î. "Horea Service", la care deține o cotă-parte. Împreună au convenit să ducă tractorul și remorca la el acasă, ulterior, anunțând primarul Grigoreanu P. și pe Malcoci G. că au luat bunurile date, pe care refuză să le restituie până ce administrația publică locală nu va împărți în natură cotele valorice.

Instanța a concluzionat că acțiunile inculpaților corect au fost încadrate în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, ca samavolnicie, adică exercitarea unui drept presupus legitim în mod arbitrar, prin încălcarea ordinii stabilite, cu cauzarea de daune în proporții mari drepturilor și intereselor legitime ocrotite de lege ale persoanei juridice.

Totodată, infracțiunea a fost comisă la 30 august 2013, iar potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii unei infracțiuni ușoare au expirat 2 ani.

3. Avocatul Ion Botnaru și inculpații Carabeț I., Palancica V., Puică P., Bulgari G. și Munteanu V., au declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimii să fie achitați.

Apelanții au invocat că la materialele cauzei lipsește plângerea părții vătămate, ori a persoanei a cărei drepturi au fost lezate, privind intentarea cauzei penale.

Astfel, cauza penală a fost pornită la 30 septembrie 2013 de către SUP al IP Ialoveni, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, nefiind emisă vreo ordonanță de recalificare.

Totodată, între părți există doar raporturi de ordin civil.

La efectuarea raportului de evaluare din 11 noiembrie 2013, nu s-a ținut cont de poziția inculpaților, iar expertul, la constatările relatate, s-a condus doar de informația parvenită de pe site-ul www.999.md.

Instanța de fond nu a asigurat tuturor participanților la proces dreptul la accesul liber la justiție, în egală măsură.

Potrivit încheierii din 17 august 2015, instanța de fond s-a expus doar asupra cererii de recuzare depusă de inculpatul Carabeț I., pe când cererea a fost înaintată de 4 inculpați.

În instanța de fond a fost constatat că tractorul și remorca au fost anterior repartizate locuitorilor s. Horești, r-nul Ialoveni, inclusiv și inculpaților, în calitate de bunuri patrimoniale separate pe cote-părți, ca urmare a realizării programului de privatizare din anii 1997-1999.

Astfel, existând dreptul de proprietate, se exclude acționarea inculpaților în mod arbitrar, raporturile între părți fiind de ordin civil.

Certificatele de înmatriculare au fost eliberate părții vătămate cu titlu de posesie, în baza contractului, fără a se specifica numărul și data emiterii acestuia.

La fel, instanța de fond eronat a constatat că partea vătămată este proprietar al remorcii, conform certificatului de înmatriculare nr. 032035 și contractului nr. 221, cifra 221 fiind numărul de înmatriculare al remorcii și nu al contractului, care nu există în realitate, o situație identică existând și în cazul referitor la numărul de înmatriculare al tractorului.

Mai mult, la 03 iunie 2014, inclusiv inculpații au apelat instanța judecătorească privind împărțirea bunurilor, formulând cerințe și asupra bunurilor menționate în cauza penală, însă la materialele cauzei lipsesc plângerile celorlalți coproprietari, fiind constatat că un drept presupus la care pretinde partea vătămată nu există.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2016, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a verificat declarațiile și probele materiale examinate în instanța de fond:

Certificatul din 05 septembrie 2013, eliberat de C.Î. "Horea Service", care confirmă că tractorul "MTZ 80", n.î. CUA 386, se află la evidență contabilă în urma privatizării, la contul 921. Tractorul și remorca sunt într-o stare foarte bună;

Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 31 august 2013, potrivit căruia în spatele casei din gospodăria lui Munteanu V., din s. Horăști, r-nul Ialoveni, a fost depistat tractorul "MTZ 80", n.î. CU A 386, și remorca cu n.î. CU RT 221;

Procesul-verbal privind actele de constatare din 01 septembrie 2013, potrivit căruia, din declarațiile lui Munteanu V. rezultă că acesta a fost chemat de Palancica V. în drum, unde se aflau mai mulți cotași, care i-au comunicat că tractorul ce le aparține se află în câmp. Toți s-au deplasat în câmp, au găsit tractorul, lângă care nu

se afla nimeni și au decis să-l ia și să-l depoziteze în gospodăria lui Munteanu V. Acesta a urcat în tractor și l-a dus la el acasă;

Lista tractoarelor și mașinilor agricole a C.Î. "Horea Service", în care este indicat și tractorul "MTZ 80", n.î. CUA 386, și remorca "2PTS-4", n.î. CURT 221, cu mențiunea că mecanizatorul responsabil de această tehnică este Grecu A.;

Copia certificatului tehnic de înmatriculare nr. 032035, seria AB, al remorcii de "2PTS-4", anul 1991, posesorul fiind C.Î. "Horea Service", din s. Horăști, r-nul Ialoveni, și copia certificatului tehnic de înmatriculare nr. 032034, seria AB, al tractorului "MTZ 80", anul fabricării 1991, posesor fiind C.Î. "Horea Service", din s. Horăști, r-nul Ialoveni, în baza contractului nr. 386, seria CU-A, eliberate de șeful inspectoratului "Intehagro", Trohin G.;

Ordonanța din 11 august 2013 de ridicare de la domiciliul lui Munteanu V. din s. Horăști, r-nul Ialoveni, a tractorului "MTZ 80", n.î. CUA 386, și a remorcii "2PTS-4", n.î. CURT 221;

Procesul-verbal de examinare a obiectului din 25 octombrie 2013, potrivit căruia la tractorul "MTZ 80", n.î. CUA 386, 3 anvelope sunt dezumflate, iar la remorca cuplată la tractorul "2PTS-4", n.î. CU RT 221, toate anvelopele sunt dezumflate;

Raportul de expertiză judiciară merceologică auto, nr. 2069-2070 din 11 noiembrie 2013, conform căreia costul pe piață la data de 30 august 2013 al tractorului "Belarusi MTZ 80", n.î. CUA 386, anul fabricării 1991, poate constitui 59.631 lei, iar costul de piață al remorcii "2PTS-4", n.î. CURT 221, anul fabricării 1991, poate constitui 22.085 lei;

Copia autentificată a contractului de arendă a patrimoniului din 01 februarie 2003 (primit în contul cotelor părți-valorice la privatizarea colhozului CAPC "Acord Succes") încheiat între CAPC "Acord Succes" și C.Î. "Horea Service", anexa la contractul de arendă a obiectelor patrimoniale, încheiat la 01 februarie 2003 între liderii s. Horăști, r-nul Ialoveni și C.Î. "Horea Service", unde este identificat tractorul "MTZ 80" și remorca "2PTS-4", anexa nr. 2 la contractul de arendă a obiectelor patrimoniale, încheiat la 01 februarie 2003 între liderii s. Horăști, r-nul Ialoveni și C.Î. "Horea Service", procesul-verbal nr. 2 al Adunării Generale a reprezentanților membrilor C.Î. "Horea Service", procesul-verbal nr. 1 al Adunării Generale a C.Î. "Horea Service";

Răspunsul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică, nr. 35/14 din 28 martie 2014, adresată IP Ialoveni, potrivit căruia tractorul "MTZ 80", n.î. CUA 386, anul producerii 1991, motor 765050, șasiul 753541, certificatul de înmatriculare AB 032034 și remorca "2PTS-4", n.î. CU RT 221, anul producerii 1991, șasiul 219228, certificatul de înmatriculare AB 032035, au fost înmatriculate la subdiviziunea teritorială "Integro", r-nul Ialoveni, pe numele C.Î. "Horea Service", la 12 iunie 2003, coproprietate a deținătorilor de cotă valorică. Documentele în baza cărora s-a efectuat înmatricularea nu pot fi prezentate, termenul de păstrare a acestora fiind de 2 ani.

Declarațiile bănuțului Munteanu V., date în cadrul urmăririi penale, potrivit cărora la 30 august 2013, orele 10.30-11.00 a mers împreună cu Palancica V., Puică P., Carabeț I. și Bulgaru G. pe un lan al s. Horăști, r-nul Ialoveni, unde au depistat

tractorul "MTZ 80" cu remorcă, din cadrul C.Î. "Horea Service", la care deține o cotă-parte. Împreună au convenit să ducă tractorul cu remorcă la el acasă, ulterior, anunțând primarul Grigoreanu P. și pe Malcoci G. că au luat bunurile date, pe care refuză să le restituie până ce administrația publică locală nu va împărți în natură cotele valorice.

Instanța de apel a statuat că urmărirea penală și examinarea cauzei în instanța de fond s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura legală, nefiind constatate încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate.

Astfel procesul-verbal de constatare a infracțiunii este întocmit în conformitate cu prevederile art. 262 alin. (4) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală fiind sesizat despre săvârșirea infracțiunii în modul prevăzut de lege, iar presupusele încălcări invocate de apărare, nu cad sub incidența art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală și nu atrag nulitatea absolută a actului procedural contestat.

Conform art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, încălcarea oricărei altei prevederi legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Potrivit materialelor cauzei, la terminarea urmăririi penale, când învinuiții au luat cunoștință de materialele dosarului în prezența apărătorului, nu s-a invocat nulitatea actelor procedurale efectuate pe parcursul urmăririi penale, ceea ce prezumă că au fost de acord cu legalitatea actelor procedurale respective.

Totodată, conform art. 66 alin. (2) pct. 27 Cod de procedură penală, învinuiții au avut dreptul să atace, în modul prevăzut de art. 313 Cod de procedură penală, acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală, acest drept fiind respectat.

Prin ordonanța procurorului din 29 mai 2014 a fost respins, ca fiind nefondat demersul apărării privind încetarea urmăririi penale și clasarea cauzei penale.

Or, conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual.

Instanța de fond a respectat drepturile inculpaților, cauza fiind judecată în conformitate cu prevederile legii.

În același timp, încheierea instanței de fond din 16 iunie 2015 privind respingerea demersului apărării de numire a expertizei de evaluare a bunului și expertiza contabilă sunt motivate, cererile părților fiind soluționate în modul prevăzut de lege, încheierea din 17 august 2015 și încheierea din 19 august 2015 privind respingerea cererii de recuzare a judecătorului sunt motivate, cererile înaintate de părți fiind soluționate în modul prevăzut de lege.

Sentința cuprinde elementele definiției condamnării, prevăzute de art. 394 alin. (2) și (2) Cod de procedură penală, probele puse la baza acesteia, fiind obținute legal, fiind admisibile conform prevederilor art. 95 Cod de procedură penală și apreciate conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Nu s-a constatat vreun temei de a da o nouă apreciere probelor administrate, instanța de apel fiind solidară cu concluziile instanței de fond privind condamnarea

inculpaților, acestea fiind motivate temeinic și legal, sub aspectul că, vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită în cadrul procesului penal, fapta acestora întrunind elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

Deci, la 30 august 2013, în s. Horăști, r-nul Ialoveni, inculpații Munteanu V., Carabeț I., Palancica V., Puică P. și Bulgari G., de pe câmp, samavolnic, au luat tractorul și remorca ce aparțin părții vătămate C.Î. "Horea Service", exercitând un drept legitim presupus, legalitatea căruia este contestată de victima C.Î. "Horea Service". Totodată, aceștia cunoscând cu certitudine că tractorul și remorca nu le aparțin pe deplină măsură, conștientizând că dispun doar de o cotă valorică din bunurile în cauză, intenționat refuză, timp de 2 ani, restituirea bunurilor și, prin respectivele acțiuni au cauzat victimei C.Î. "Horea Service" daune în proporții mari, în mărime de 81.713 lei. La rândul său, dreptul presupus este dreptul care nu le aparține de jure inculpaților, aceștia consideră, în mod eronat, că tractorul și remorca le aparține lor și se comportă cu bunurile în cauză după bunul plac, într-o manieră abuzivă și extralegală, acționând în baza hotărârii luate după propria apreciere, fără a ține seama de părerea victimei, sfidând astfel ordinea legală de exercitare a drepturilor. Prin acest comportament, inculpații ca și cum se substituie autorităților publice, celor care au competența exclusivă să soluționeze litigiile dintre persoane.

Astfel, concluziile instanței de fond sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității.

Motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta reținută în sarcina inculpaților, este în corespundere cu exigențele art. 6 din CEDO.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Este corectă concluzia instanței de fond privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpați și semnele componenței de infracțiune în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, ca samavolnicie, adică exercitarea unui drept presupus legitim în mod arbitrar, prin încălcarea ordinii stabilite, cu cauzarea de daune în proporții mari drepturilor și intereselor legitime ocrotite de lege ale persoanei juridice.

Totodată, instanța de fond corect a soluționat chestiunea privind liberarea de răspundere penală a inculpaților din motivul expirării termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală.

Argumentele invocate în susținerea nevinovăției inculpaților nu sunt fondate, probele administrate, apreciate de instanța de fond, relevate în cuprinsul sentinței, verificate în instanța de apel, dovedind cu certitudine săvârșirea infracțiunii incriminate de către inculpați.

Versiunea apărării nu are acoperire probatorie, se combate complet prin împrejurările stabilite și probele administrate, fiind apreciată ca o tentativă de a evita răspunderea penală pentru fapta săvârșită.

Raporturile juridice stabilite între inculpați și partea vătămată sunt de natură juridică penală, obiectul juridic fiind constituit de relațiile sociale cu privire la exercitarea drepturilor subiective în strictă conformitate cu legea, fiind asigurată respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice. Or, ordinea de administrare, stabilită de lege asigură activitatea normală a persoanei juridice în acord deplin cu drepturile și interesele ei ocrotite de lege.

Inculpații, prin acțiuni de exercitare a unui drept presupus, în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, au luat în mod samavolnic tractorul și remorca ce aparțin C.Î. "Horea Service", cauzând daune în proporții mari, în mărime de 81.713 lei.

Astfel, acțiunea prejudiciabilă a inculpaților îndeplinește cumulativ următoarele condiții: a) se exprimă în acțiunea de exercitare a unui drept presupus și b) acest drept este exercitat în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite de lege.

În situația dată, afirmațiile apărării referitor la existența raportului de natură juridică civilă nu și-au găsit confirmare, or, în cazul dat, inculpații fiind siguri de apartenența unui drept presupus, au săvârșit acțiuni ce depășesc limitele de exercitare a dreptului civil.

5. Inculpații Carabeț I., Puică P., Bulgari G. și Munteanu V., au declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitați.

Recurenții au invocat că la materialele cauzei lipsește plângerea părții vătămate, ori a persoanei a cărei drepturi au fost lezate privind cauzarea prejudiciului material.

Circumstanțele cauzei denotă că acțiunile inculpaților nu cad sub incidența normelor de ordine penală, acestea fiind de natură civilă.

Tentativa apărării de prezentare a probelor ce urmau să dovedească contrariul celor invocate în învinuire a fost neglijată de instanțe.

La materialele cauzei lipsesc contractele care ar fi fost încheiate între partea vătămată și coproprietarii bunurilor revendicate, numerele la care s-a referit instanța de apel, fiind ale certificatelor de înmatriculare, în care este menționat că bunurile au fost transmise în folosința părții vătămate în baza contractului, fără numărul acestuia și data emiterii, circumstanțe în care instanța nu a asigurat tuturor participanților la proces dreptul, în egală măsură, la accesul liber la justiție.

Inculpatul Puică P., din motive personale, a lipsit de la câteva ședințe de judecată, motive din care instanța de fond a admis demersul acuzării de anunțare a inculpatului în căutare, ulterior fiind dispusă și disjungerea cauzei, fiind inexplicabilă participarea ulterioară a acestuia la judecarea cauzei.

Potrivit încheierii din 17 august 2015, instanța de fond s-a expus doar asupra cererii de recuzare depusă de inculpatul Carabeț I., pe când cererea a fost înaintată de 4 inculpați.

În procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel nu au fost consemnate probele, și anume certificatele sau contractele care să ateste dreptul de proprietate asupra bunurilor mobile la care se referă în descriptivul deciziei sale și își întemeiază soluția adoptată.

Instanța de apel nu a asigurat accesul părților, în egală măsură, la verificarea tuturor probelor în conformitate cu principiul contradictorialității și egalității armelor în procesul penal, și-a întemeiat concluziile sale pe probele cercetate de instanța de fond și probele suplimentare cercetate din oficiu în instanța de apel, fără a le verifica în ședința de judecată, acestea nefiind reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

În același timp, vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate nu a fost demonstrată.

Acțiunile inculpaților nu pot fi încadrate în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, fiind constatat că tractorul și remorca au fost anterior repartizate locuitorilor s. Horăști, r-nul Ialoveni, inclusiv și inculpaților, în calitate de bunuri patrimoniale separate pe cote-părți, ca urmare a realizării programului de privatizare din anii 1997-1999, în urma căruia persoanele fizice, precum și inculpații, au devenit coproprietari în baza certificatelor de proprietate privată asupra bunurilor mobile și imobile, inclusiv și cele în litigiu, fiind exclusă acționarea inculpaților în mod arbitrar, în condițiile existenței unui raport de ordin civil.

Instanța de apel, rejudecând cauza potrivit regulilor generale, nu a analizat în coroborare toate probele consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, în special divergențele în declarațiile părții vătămate, făcute în instanțele de fond și de apel, inclusiv și veridicitatea actelor prezentate.

Mai mult, la 03 iunie 2014, inculpații au apelat instanța judecătorească privind împărțirea bunurilor, formulând cerințe și asupra bunurilor menționate, cauza civilă fiind pe rol.

În drept, recursul este întemeiat pe *art. 427-430* Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul declarat, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpaților cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, potrivit prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar declarat, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond de apel legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpaților și încadrarea juridică a acțiunilor lor în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile reprezentantului părții vătămate Malcoci G., martorului Grecu A., declarațiile bănuितului Munteanu V. date în cadrul urmăririi penale, certificatul din 05 septembrie 2013, eliberat de C.Î. "Horea Service", procesul-verbal de cercetare la fața locului din 31 august 2013, procesul-verbal privind actele de constatare din 01 septembrie 2013, lista tractoarelor și mașinilor agricole a C.Î. "Horea Service", copia certificatului tehnic de înmatriculare nr. 032035 seria AB a remorcii de model "2PTS-4" și copia certificatului tehnic de înmatriculare nr. 032034 seria AB a tractorului nr. 213357, model "MTZ 80", eliberate de șeful inspectoratului "Intehagro" Trohin G, ordonanța din 11 august 2013 de ridicare, procesul-verbal de examinare a obiectului din 25 octombrie 2013, raportul de expertiză judiciară merceologică auto, nr. 2069-2070 din 11 noiembrie 2013, copia autenticată a contractului de arendă a patrimoniului din 01 februarie 2003 (primit în contul cotelor părți-valorice la privatizarea colhozului CAPC "Acord Succes") încheiat între CAPC "Acord Succes" și C.Î. "Horea Service", anexa la contractul de arendă a obiectelor patrimoniale, încheiat la 01 februarie 2003 între liderii s. Horăști, r-nul Ialoveni și C.Î. "Horea Service", unde este identificat și tractorul de model "MTZ 80" și remorca de model "2PTS-4", anexa nr. 2 la contractul de arendă a obiectelor patrimoniale, încheiat la 01 februarie 2003 între liderii s. Horăști, r-nul Ialoveni și C.Î. "Horea Service", procesul-verbal nr. 2 al Adunării Generale a reprezentanților membrilor C.Î. "Horea Service", procesul-verbal nr. 1 al Adunării Generale a C.Î. "Horea Service", răspunsul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică, nr. 35/14 din 28 martie 2014, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării

lor, acestea confirmând în mod concludent prezența în faptele inculpatului a acțiunilor incriminate, instanța de apel pronunțându-se în mod argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, repetate de ei și în recursul ordinar (*pct. 3.- 5. din decizie*).

Totodată, cu referire la respectivele motive ale recurenților, se atestă că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată (*v. IV, f.d. 39-40*), instanța de apel a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal (*pct. 4. din decizie*).

Asupra acestui proces-verbal, cât și a celui din instanța de fond, nu au fost aduse obiecții, în conformitate cu prescripțiile din art. 336 alin. (6), (7) Cod de procedură penală și, astfel, informațiile inserate în actul procedural vizat sunt prezumate a fi veridice.

Este de remarcat și faptul, că potrivit art. 274 alin (2) Cod de procedură penală, în cazul în care organul de urmărire penală se autosesizează în privința începerii urmăririi penale, el întocmește un proces-verbal în care consemnează cele constatate privitor la infracțiunea depistată, apoi, prin ordonanță, dispune începerea urmăririi penale. Un asemenea act este prezent în materialele cauzei - procesul-verbal privind actele de constatare din 01 septembrie 2013.

Or, potrivit art. 276 alin (1) Cod de procedură penală, infracțiunea imputată inculpaților nu face partea din categoria celor, în privința căror urmărirea penală se pornește numai în baza plângerii prealabile a victimei (*pct. 3.- 5. din decizie*).

Pe lângă aceasta, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

Rezultă că, argumentul recurenților că *inculpatul Puică P. a lipsit de la câteva ședințe de judecată, motive din care instanța de fond a admis demersul acuzării de anunțare a inculpatului în căutare, ulterior fiind dispusă și disjungerea cauzei, fiind inexplicabilă participarea ulterioară a acestuia la judecarea cauzei*, nu are niciun suport legal, deoarece nu a fost invocat și în apel (*pct. 3.- 5. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de apel și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a prelua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

La fel se observă, că recursul vizat este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor

din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și apel, privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, și invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal (*pct. 5. din decizie*).

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*), nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului ordinar, dacă se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, dat fiind că recursul ordinar declarat este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpații Carabeț Iurie Petru, Puică Pavel Grigore, Bulgari Gheorghii Ivan și Munteanu Vladimir Tudor, împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din 14 octombrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2016, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 iulie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco